

Oslo kommune

Bydel Østensjø

**Tiltaksplan
mot sosial eksklusjon av
barn og unge
fra fattige familier
2011 - 2014**

Tiltaksplan mot sosial eksklusjon av barn og unge fra fattige familier

1. INNLEDNING.....	3
1.2 MANDAT FOR TILTAKSPLAN MOT SOSIAL EKSKLUSJON AV BARN OG UNGE FRA FATTIGE FAMILIER I BYDEL ØSTENSJØ.....	3
2. SITUASJONEN I BYDEL ØSTENSJØ.....	4
2.1 DEMOGRAFISKE FORHOLD.....	4
2.2 SOSIOØKONOMISKE FORHOLD	4
2.3 VURDERING AV BARNEFATTIGDOM I BYDEL ØSTENSJØ.....	5
2.3.1 DEFINISJON AV FATTIGDOM.....	5
2.3.2 HVA RAPPORTEN VISER OM BARNEFATTIGDOM I BYDEL ØSTENSJØ.....	5
2.3.3 ERFARINGER OG INNSPILL FRA BARN OG UNGE, FRIVILLIGE LAG OG ORGANISASJONER, SKOLER, AKTIVITETSSKOLER, KOMMUNALE TJENESTER I BYDEL ØSTENSJØ OG EKSEMPLER FRA ANDRE KOMMUNER/BYDELER.....	5
2.3.4 ERFARINGER OG INNSPILL FRA ARBEIDSGRUPPA.....	6
2.3.5 ERFARINGER FRA ANDRE KOMMUNER OG BYDELER.....	6
3. MÅL OG TILTAKSPLAN.....	8
3.1 TILTAKSPLANENS MÅLGRUPPE.....	8
3.2 TILTAKSPLANENS MÅLSETTINGER.....	8
4. VEDLEGG-MÅL OG TILTAKSPLAN	

1.1 Innledning

Forskningsstiftelsen FaFo offentliggjorde rapporten ”Barnefattigdom i Norge. Omfang, utvikling og geografisk variasjon” i september 2009. I rapporten benyttes EUs mål for fattigdom. Rapporten viser at Bydel Østensjø har nær 1000 barn i alderen 0 – 17 år som lever i fattige familier. Dette utgjør omlag 10 % av bydelens barn og unge.

Bydelspolitikerne inviterte til åpent møte i november 2009 angående barnefattigdom i Bydel Østensjø, hvor frivillige aktører, lag og organisasjoner deltok. Tema for møtet var hvordan bydelen kan jobbe på best mulig måte for å forebygge og avdempe utslag av fattigdom blant barn og unge.

I sak 194/09 vedtok bydelsutvalget følgende: ” Bydelen utarbeider en plan for hvordan unngå sosial eksklusjon av barn og unge fra fattige familier. Administrasjonen legger fram et forslag i februar 2010 for bydelsutvalget for hvordan denne kan arbeides fram. Det forutsettes politisk representasjon i en styringsgruppe for arbeidet. Det forutsettes også at representanter for barn/unge deltar.”

1.2 Mandat for Tiltaksplan mot sosial eksklusjon av barn og unge fra fattige familier i Bydel Østensjø

Bydelsutvalget vedtok i sak 09/10 følgende framdrift i arbeidet: Det nedsettes en styringsgruppe og en arbeidsgruppe som i løpet av våren 2010 utarbeider et forslag til Tiltaksplan mot sosial eksklusjon av barn og unge fra fattige familier i Bydel Østensjø.

Styringsgruppens sammensetning:

Avdelingssjef velferd og fritid (leder)
En representant oppnevnt av bydelsutvalget
En representant fra ungdomsrådet
En representant fra kulturutvalget
Avdelingssjef barn og kultur
SaLTo koordinator (sekretær)

Arbeidsgruppens sammensetning:

SaLTo koordinator (leder)
En representant fra idrettens samarbeidsutvalg
En representant fra skolene
En representant fra aktivitetsskolene
En representant fra Helsetjenester barn og unge
En representant fra fritidsklubbene
En representant fra utekontakten
En representant fra NAV (sekretær)

Mandat for arbeidsgruppa:

1. Arbeidsgruppa innhenter forslag til tiltak som hindrer sosial eksklusjon av fattige barn og unge i Bydel Østensjø.
2. Forslagene innhentes fra barn og unge, frivillige lag og organisasjoner, skoler, aktivitetsskoler, kommunale tjenester i Bydel Østensjø og eksempler fra andre bydeler.
3. Med bakgrunn i forslagene utarbeides ”Tiltaksplan mot sosial eksklusjon av barn og unge fra fattige familier i Bydel Østensjø”. Tiltaksplanen behandles i bydelsutvalget i juni 2010.

Styringsgruppen utdypet mandatet til arbeidsgruppen 15.03.2010 sak 03/10 punkt 1:
 ”Arbeidsgruppen innhenter forslag til tiltak som hindrer sosial eksklusjon av fattige barn og unge i Bydel Østensjø. Det er viktig å finne de områdene som virker mest ekskluderende og hvor det er mulig å iverksette tiltak.

Tiltaksplanen skal ikke inneholde ulike typer prosjekter/tiltak som i mer eller mindre grad inneholder fattigdomsproblematikk. Planen skal konsentrere seg om tiltak mot sosial eksklusjon av barn og unge på fritiden eller fra sosiale aktiviteter i tilknytning til dagtilbudet (barnehage, skole).”

Videre i sak 05/10 påpeker styringsgruppen følgende: ”I en plan som den det her er snakk om vil enkelte tiltak være konkrete og styrbare, mens andre områder vil være mer på idéplanet og vil være mindre styrbare. Vi bør være oppmerksomme på dette i utarbeidingen av planen og måten den formuleres på.”

2. Situasjonen i Bydel Østensjø

Bydel Østensjø ligger i Oslo syd. 01.01.2009 var det registrert 45 042 innbyggere i bydelen. I aldersgruppen 0 – 19 år er prosentandelen innvandrere 21 %, i befolkningen som helhet 7 %.

Boligbebyggelsen i bydelen er variert og består av både blokkber, rekkehus og eneboliger. Den største utbyggingen fant sted fra etterkrigstiden og fram til 1970-tallet.

2.1 Demografiske forhold

Ifølge Oslo kommunes befolkningsprognose per mai 2009 forventes det at bydelens befolkning fordeles som følger for perioden 2009 - 2014:

Bydel 13 Østensjø - befolkningsprognose for kriteriebefolkningen 2010-2014

	0-5 år	6-15 år	16-19 år	20-39 år	40-66 år	67-79 år	80-84 år	85-89 år	90 år+	I alt
1.1.2009	3 873	5 102	2 008	12 368	14 479	4 400	1 556	971	369	45 126
1.1.2010	3 915	5 197	1 894	12 767	14 716	4 235	1 547	1 018	401	45 690
1.1.2011	3 949	5 317	1 890	13 034	14 979	4 099	1 583	995	461	46 307
1.1.2012	4 050	5 426	1 913	13 474	15 261	4 055	1 551	1 015	502	47 247
1.1.2013	4 081	5 560	1 927	13 663	15 498	4 035	1 529	1 011	524	47 828
1.1.2014	4 156	5 621	1 975	13 739	15 694	4 101	1 476	1 002	550	48 314
Endring 2009-2014	7 %	10 %	-2 %	11 %	8 %	-7 %	-5 %	3 %	49 %	7 %

Prognosen viser en forventet vekst i befolkningen totalt i perioden 2009-2014 på 7 %.

Av særlig interesse for handlingsplanens målgruppe er utviklingen i småbarn i førskolealder, samt barn og unge i alderen 6-15 år, der forventes en stor økning for begge gruppene.

2.2 Sosioøkonomiske forhold

Bydelen ligger noe under gjennomsnittet når det gjelder bruttoinntekt i Oslo, som for menn er 455 000 og for kvinner er 325 000. For Bydel Østensjø er dette henholdsvis 437 000 for menn og 322 000 for kvinner. Andel av befolkningen berørt av sosialhjelp i Oslo i 2008 var 5,8 %, mens det for Bydel Østensjø var 4,2 %. Andel av befolkningen med høyere universitetsutdanning for Oslo var 17,8 %, mens for Bydel Østensjø var andelen 11,5 %. Når det gjelder andel barn med undersøkelsessak eller barneverntiltak i 2008, var Oslogjennomsnittet 6,1 %, mens det for Bydel Østensjø var 5,6 %. Videre fremgår det at bydelen ligger litt over Oslogjennomsnittet når det gjelder andel av befolkningen med uførepensjon, hvor 3,3 % i alderen 30 – 49 år mottar uførepensjon, mens Oslogjennomsnittet er 2,8 %. Bydel Østensjø vurderes ut fra dette å være en gjennomsnittlig bydel.

Kilde: Utviklings- og kompetanseetaten

2.3 Vurdering av barnefattigdom i Bydel Østensjø

Vurdering av situasjonen i Bydel Østensjø bygger på

- forskning og statistikk fra rapporten ”Barnefattigdom i Norge. Omfang, utvikling og geografisk variasjon” publisert av forskningsstiftelsen FaFo i september 2009.
- innspill fra barn og unge, frivillige lag og organisasjoner, skoler, aktivitetsskoler, kommunale tjenester i Bydel Østensjø, eksempler fra andre bydeler og kommuner.

2.3.1 Definisjon av fattigdom

Absolutt fattigdom

Fattigdom kan forstås som *absolutt* fattigdom hvor det ikke finnes nok økonomiske ressurser til å dekke grunnleggende behov. I slike tilfeller vil fattigdom avgrenses ved den inntekten som trengs for å kjøpe et sett forhåndsdefinerte goder og tjenester.

Relativ fattigdom

I stedet for å definere den inntekten som er nødvendig for å skaffe utvalgte basisvarer, kan fattigdom forstås som det å ikke kunne holde følge med inntektsnivået eller levestandarden til andre i samfunnet rundt seg. I utviklingsland er det vanlig å bruke *relativ* definisjon av fattigdom. Personer med betydelig lavere inntekt eller dårlige levekår enn andre i samfunnet, blir da definert som fattige. I rapporten ”Barnefattigdom i Norge. Omfang, utvikling og geografisk variasjon” er det benyttet en relativ definisjon på fattigdom.

I Norge og resten av Europa er det mest vanlig å bruke EUs mål for fattigdom (NOU 2009: 10), og det er dette fattigdomsmålet som brukes i rapporten ” Barnefattigdom i Norge. Omfang, utvikling og geografisk variasjon”. Det vil si at begrepet barnefattigdom avgrenses til barn som bor i husholdninger med en ekvivalent husholdningsinntekt som er mindre enn 60 prosent av medianinntekten til barnefamilier i Norge. For en husholdning med to voksne og to små barn vil dette gi en fattigdomsgrense på kr 297 552 i 2006.

2.3.2 Hva rapporten viser om barnefattigdom i Bydel Østensjø

Rapporten viser følgende tall for Bydel Østensjø 2006 (s. 77):

Antall barn 0 – 17 år	9 521
Andel fattige barn:	10,3 %
Andel fattige barn i husholdning med lav utdanning (uoppgitt eller grunnskoleutdanning):	57,3 %
Andel fattige barn i husholdning uten yrkesaktive:	45,4 %
Andel fattige barn store husholdninger (fire eller flere barn):	34,8 %
Andel fattige barn med ikke vestlig bakgrunn:	75,1 %
Antall fattige barn:	984

Rapporten viser at andelen fattige barn i 2006 nesten er dobbel så høy i Oslo som i resten av landet hvor andelen fattige barn er på totalt 14,7 %, mens det for hele landet utgjør 7,9 %.

Forskjellene innad i Oslo er større enn de kommunale variasjonene i barnefattigdom.

Barnefattigdomsratene i hovedstaden varierer mellom 33 % i Gamle Oslo og 5 % i Bydel Ullern. Bydel Østensjø, med 10,3 %, er en av syv bydeler som har en prosentandel fattige barn som er lavere enn den totale prosentandelen for Oslo (s. 73).

Rapporten forklarer en del av disse store forskjellene mellom bydelene i Oslo med boligmarkedssituasjonen i hovedstaden. Det påpekes at både boligpriser, og særlig det kommunale og private leiemarkedet, er viktige for hvor familier med lav inntekt kan bosette seg (s.75 – 76).

2.3.3 Erfaringer og innspill fra barn og unge, frivillige lag og organisasjoner, skoler, aktivitetsskoler, kommunale tjenester i Bydel Østensjø og eksempler fra andre kommuner/bydeler

Frivillige lag og organisasjoner, elevråd, skoler, aktivitetsskoler, FAU ene og kommunale tjenester ble invitert skriftlig til å dele erfaringer og innspill våren 2010. Det ble foreslått at innspillene tok utgangspunkt i følgende problemstillinger:

- Har din organisasjon erfaringer med at barn og unge fra fattige familier blir ekskludert og i så fall hvordan arter dette seg?
- Har din organisasjon i dag tiltak for å inkludere barn og unge fra fattige familier? I så fall beskriv kort disse tiltakene.
- Har din organisasjon ideer til ny tiltak som dere selv kan gjøre eller i samarbeid med andre aktører? I så fall hvilke?
- Eventuelt andre innspill.

Det er kommet uttalelser fra en privatperson, en barneskole, to aktivitetsskoler, tre foreldrearbeidsutvalg (FAU), fire frivillige organisasjoner (en av disse er et stort idrettslag), arbeidsutvalget for Idrettens samarbeidsutvalg Østensjø og fem av bydelens tjenester. Tilbakemeldingene viser følgende tendenser:

- Flere av organisasjonene/tjenestene melder at de ikke har egne erfaringer med at barn og unge fra fattige familier blir ekskludert.
- Det er en bevissthet hos både frivillige lag og organisasjoner, skoler, aktivitetsskoler, FAUer og kommunale tjenester om å tilrettelegge sin virksomhet slik at barn og unge fra fattige familier ikke blir ekskludert.
- Tiltak som allerede gjøres dreier seg i hovedsak om:
  - ✓ å holde prisnivået på ferie- og fritidstilbud lavt.
  - ✓ egeninnsats fra foreldre og barn i stedet for egenandel.
  - ✓ spesielle støtteordninger/fond opprettet av den enkelte organisasjonen for familier som ikke kan betale egenandel.
  - ✓ utlån av utstyr.
  - ✓ rimelig eller gratis utlån av lokaler ved f.eks. bursdager.
- Forslag til nye tiltak:
  - ✓ Opprette flere rimelige ferie- og fritidstilbud.
  - ✓ Styrke informasjon om gode og rimelige ferie- og fritidstilbud.
  - ✓ Opprette utstyrsdebot for utlån av bl.a. fritidsutstyr.
  - ✓ Opprette en felles støtteordning/fond for å bistå fattige familier med kostnader til ferie- og fritidsaktiviteter.
  - ✓ Søke fattigdomsmidler til å drive spesielle tiltak ovenfor målgruppen.
  - ✓ Aktivitetsskolen reduserer prisen per plass og gir tilbud om fleksibel størrelse på plassen.

I tillegg har bydelens ansatte drøftet med ungdomsrådet og brukere av to fritidsklubber hva som kan gjøres for barn og unge som kommer fra familier med dårlig råd. Tilbakemeldingene viste følgende tendenser:

- Informantene opplever ikke dette som et synlig og omfattende problem i sitt oppvekstmiljø
- Forslag til tiltak:
  - ✓ Informere barn og unge om muligheten for å snakke med en voksen hvis dårlig økonomi hindrer deltakelse i ferie- og fritidsaktiviteter
  - ✓ Barn og unge fra fattige familier får gratis eller rimelig medlemskap på fritidsklubbene
  - ✓ Servere rimelig mat hver klubbkveld
  - ✓ Rimelige eller gratis aktiviteter på fritidsklubbene.
  - ✓ Arrangere ferietilbud for barn og unge som ikke reiser bort i ferien.
  - ✓ Klubbens lokaler og utstyr må være brukervennlig og oppgradert.

2.3.4 Erfaringer og innspill fra arbeidsgruppa

Arbeidsgruppa hadde følgende forslag til tiltak:

- Hvert tjenesteområde utarbeider en felles strategi for barnefattigdom for sine tjenestesteder.
- Det opprettes et kontaktpunkt i bydelen hvor beboere, frivillige lag og organisasjoner, bydelens tjenester og samarbeidspartnere kan henvende seg for å få informasjon om støtteordninger, fritids- og aktivitetstiltak.
- Bedre informasjonen om rimelige eller gratis fritids- og aktivitetstilbud.
- Det undersøkes om det er mulig å skaffe private midler til å sponse sportsutstyr.

Arbeidsgruppen påpekte at det er en utfordring å nå beboere som ikke benytter tilbudene i privat og offentlig sektor.

2.3.5 Erfaringer fra andre kommuner og bydeler

Bydel Østensjø har kontaktet de øvrige bydelene i Oslo kommune. Bydelene har ikke gitt tilbakemelding om at det er utarbeidet en særskilt tiltaksplan mot barnefattigdom. Men flere bydeler har spesifikke tiltak for å bekjempe barnefattigdom. Eksempler på slike tiltak:

- Tiltak i skolens ferier
- Prosjekt fattigdomsbekjempelse i Bydel Frogner
- Støtteordninger ovenfor familier med dårlig økonomi
- Sosiale treff for fattige familier med lite nettverk

Når det gjelder andre kommuner, gjennomførte Redd Barna og Framfylkingen en kartlegging i 2009 over kommuner som hadde utarbeidet tiltaksplan mot barnefattigdom og hvilke konkrete tiltak kommunene hadde iverksatt for å bekjempe barnefattigdom. Redd Barna og Framfylkingen fremhevet kommunene Drammen, Asker, Bærum, Bergen, Fosnes, Namsos og Notodden som særlig interessante. Bydelen har innhentet informasjon fra disse kommunene i tillegg til Ålesund som har vært i media med sitt fattigdomstiltak innen kulturområdet.

De fleste av disse planene har tiltak rettet mot to målgrupper. Den ene tiltaksgruppen er rettet mot voksne/forsørgere med formål å styrke de materielle vilkår. Det andre tiltaksgruppen retter seg mot barn og unge med formål å forebygge eller avhjelpe en oppvekst preget av fattigdom.

I føringene fra styringsgruppen heter det at Tiltaksplanen mot sosial eksklusjon av barn og unge fra fattige familier i Bydel Østensjø, skal konsentrere seg om tiltak mot sosial eksklusjon av barn og unge på fritiden eller fra sosiale aktiviteter i tilknytning til dagtilbudet (barnehage, skole). Når bydelen har vurdert eksempler fra andre kommuner og bydeler, har konkrete tiltak innen disse områdene blitt vektlagt.

Eksempler fra andre bydeler og kommuner:

- Utstysdepot, utlånsentral
- Direkte støtte til enkelte familier - kontingent kasse
- Opplevelseskort (fri adgang til kultur- og aktivitetstilbud)
- Sosialtjenesten har definert støtte til ferie og fritidstiltak ut over pliktmessige ytelser
- Sosiale treff på kveldtid med matlaging, felles måltider og leksehjelp
- Ferie/fritidstiltak i regi av private eller offentlige aktører
- Ulike gruppeaktiviteter
- Arbeidstrening til ungdom
- Leksehjelp
- Kommersiell sponing av fritidsutstyr
- Sommerjobb for utsatte ungdommer

3. Tiltaksplanens målgruppe og målsetting

Tiltaksplanens målgruppe og mål er formulert ut fra bydelsutvalgets vedtak, føringer fra styringsgruppen og tendenser i innspillene/erfaringene som bydelen har innhentet.

3.1 Tiltaksplanens målgruppe

Tiltaksplanens målgruppe er barn og unge 0 - 17 år fra fattige familier i Bydel Østensjø.

3.2 Tiltaksplanens målsettinger

Styringsgruppens føring om at planen skal konsentrere seg om tiltak mot sosial eksklusjon av barn og unge på fritiden eller fra sosiale aktiviteter i tilknytning til dagtilbudet (barnehage, skole) ligger til grunn for utforming av mål.

Mål 1:

I Bydel Østensjø er barn og unge inkludert i fritids- og kulturaktiviteter, uavhengig av foreldrenes økonomi.

Mål 2:

Barn i bydelens barnehager er inkludert i sosiale aktiviteter tilknyttet barnehagetilbudet, uavhengig av foreldrenes økonomi.

Mål 3:

Bydel Østensjø er offensiv i arbeidet med å utvikle nye tiltak for barn og unge fra fattige familier.

Mål 4:

I Bydel Østensjø er barn og unge inkludert i frivillige lag og organisasjoner, uavhengig av foreldrenes økonomi.

Mål 5:

Elevene på skolene i bydelen er inkludert i sosiale aktiviteter tilknyttet skole/aktivitetsskole, uavhengig av foreldrenes økonomi.

4. Vedlegg - mål og tiltaksplan

Mål 1 I Bydel Østensjø er barn og unge inkludert i fritids- og kulturaktiviteter, uavhengig av foreldrenes økonomi				
	Mål	Tiltak	Frist	Ansvarlig
1.1	Bydelens barn og unge har tilgang på rimelige og gode ferietilbud i skolens sommerferie.	Bydelen har ferietilbud i skolens sommerferie for 4. – 7. klasse.	2011	Avdeling velferd og fritid
1.2	Bydelens barn og unge har tilbud om gratis/rimelig fritidstilbud.	Bydelen har gratis aktivitetsgrupper en kveld i uken gjennom hele skoleåret (Idrett og utfordring) Bydelens tilbyr musikkverksted, mediaverksted og utstyrsbank til en lav medlemsavgift. Bydelens fritidsklubber har et attraktivt og tidsriktig tilbud med gratis/rimelige aktiviteter.	2011	Avdeling velferd og fritid
1.3	Bydelens barn og unge har utstyr til å kunne delta på aktiviteter, uavhengig av foreldrenes økonomi.	Bydelen arbeider for å opprette en støtteordning til fattige familier som trenger bistand til ferie- og fritidsaktiviteter. Bydelen forespør frivillige lag og organisasjoner om å bygge opp utstyrsbank(er) for barn og unge i bydelen.	2011	Avdeling velferd og fritid
1.4	Det er enkelt for barn/unge/foresatte fra fattige familier å innhente informasjon om tiltak og å komme i kontakt med disse tilbudene.	Bydelen har en kontaktperson som beboere, frivillige lag og organisasjoner, bydelens tjenester og samarbeidspartnere kan henvende seg til for å få informasjon om støtteordninger hos private og offentlige aktører, legater, fritids- og aktivitetstiltak. Bydelens fritidsklubber og utekontakter informerer barn og unge om muligheten for å snakke med en voksen hvis dårlig økonomi hindrer deltakelse i ferie-/fritidsaktiviteter og i sosiale aktiviteter i tilknytning til skole/aktivitetsskole.	2011	Avdeling velferd og fritid

Mål 2			
Barn i bydelens barnehager er inkludert i sosiale aktiviteter tilknyttet dagtilbudet, uavhengig av foreldrenes økonomi			
Mål	Tiltak		
2.1	Aktiviteter i regi av bydelens barnehager skal være gratis.	Turer, aktiviteter, bursdager og andre markeringer gjennomføres uten krav om egenandel fra foresatte.	2011 Avdeling barn og kultur
2.2	Barnefamilier benytter barnehagene på en slik måte at barn fra fattige familier blir ivaretatt.	Barnehagene oppfordrer foresatte på foreldremøter om å gjennomføre sosiale aktiviteter tilknyttet barnehagen på slik måte at det ikke virker ekskluderende.	2011 Avdeling barn og kultur
		Barnehagene er tilrettelagt for rimelig utleie av lokaler til bursdagsfeiring og andre markeringer.	2011 Avdeling barn og kultur
Mål 3			
Bydel Østensjø er offensiv i arbeidet med å utvikle nye tiltak for barn og unge fra fattige familier			
3.1	Bydel Østensjø er kjent med ulike tilskuddsordninger og søker eksterne midler til nye tiltak.	Bydelen søker hvert år om midler fra ulike tilskuddsordninger både i offentlig og privat sektor. Særlig skal det søkes om midler fra <ul style="list-style-type: none"> - Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn - Arbeid og velferdsdirektoratet tilskudd til bejempelse av barnefattigdom - Frifond 	2011 Avdeling velferd og fritid
Mål 4			
I bydel Østensjø er barn og unge inkludert i frivillige lag og organisasjoner, uavhengig av foreldrenes økonomi			
4.1	Bydelens lag og organisasjoner ivaretar barn og unge fra fattige familier.	Bydel Østensjø oppfordrer bydelens lag og organisasjoner til å ha en strategi for å ivareta barn og unge fra fattige familier på en best mulig måte (eks. byttedager, dugnader).	2011 Avdeling barn og kultur
Mål 5			
Elevene på skolene i bydelen er inkludert i sosiale aktiviteter tilknyttet skole/aktivitetsskole, uavhengig av foreldrenes økonomi			
4.1	Skolene og aktivitetsskolene i bydelen ivaretar barn og unge fra fattige familier.	Bydel Østensjø oppfordrer driftstyrene ved bydelens grunnskoler til å ha en strategi for å ivareta barn og unge fra fattige familier på en best mulig måte.	2011 Avdeling barn og kultur